

2023/2419

27.10.2023.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2023/2419

(2023. gada 18. oktobris)

par bioloģiskas loļojumdzīvnieku barības marķēšanu

EIROPAS PARLMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Ņemot vērā kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķus nodrošināt taisnīgus ienākumus lauksaimniekiem un reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, aizvien lielāks patērētāju pieprasījums pēc bioloģiskajiem produktiem ir iespēja vēl vairāk paplašināt loļojumdzīvnieku barības nozari un palielināt bioloģiskajā ražošanā iesaistīto lauksaimnieku ienākumus. Loļojumdzīvnieku barības nozares nozīmīguma Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā atzīšanai, kā arī šajā regulā paredzēto jauno marķēšanas pasākumu atzīšanai un Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipa vienotai izmantošanai būtu jāpalīdz attīstīt un veicināt loļojumdzīvnieku barības nozari, gan tajā ziņā, ka tiek tirgoti produkti patērētājiem, kuri apzinās pirtās produkcijas bioloģisko saturu, gan tajā, ka tiek sniegta iespēja radīt pievienoto vērtību bioloģiskajiem līdzproduktiem. Tādējādi loļojumdzīvnieku barības nozare pieticīgi, tomēr varēs palīdzēt līdz 2030. gadam palielināt tās Savienības lauksaimniecības zemes platību, kas tiek izmantota bioloģiskajai lauksaimniecībai, kā paredzēts Komisijas 2021. gada 19. aprīļa paziņojumā par bioloģiskās ražošanas attīstības rīcības plānu.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 ⁽³⁾ paredz noteikumus par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu. Minēto regulu piemēro gan produktīvo dzīvnieku, gan loļojumdzīvnieku barībai. Saskaņā ar minēto regulu visu veidu bioloģiskajā barībā var atļaut izmantot arī nebioloģiskas lauksaimnieciskas izcelsmes sastāvdaļas, tomēr, ja bioloģiskas nav pilnīgi visas lauksaimnieciskās sastāvdaļas, neatkarīgi no to apjoma, tirdzniecības nosaukumā norādi uz bioloģisko ražošanu izmantot nevar. Turklāt uz šādas barības nevar likt Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipu. Līdz ar to galapatērētāji netiek tieši informēti par produkta atbilstību bioloģiskās ražošanas noteikumiem.
- (3) Operatorus par barības maisījuma bioloģisko, pārejas un nebioloģisko sastāvdaļu saturu un īpatsvaru informē saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 III pielikuma 2.1.2. punktu. Tomēr pašlaik nekādi noteikumi neprasa, lai informāciju par barības maisījuma bioloģiskajām sastāvdaļām gadījumā, ja bioloģiskas nav pilnīgi visas lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļas, sniegtu arī mazumtirgotājs, kas barību pārdod tieši galapatērētājam. Nebioloģisku lauksaimnieciskas izcelsmes sastāvdaļu klātbūtne ir īpaši svarīga attiecībā uz loļojumdzīvnieku barību. Galapatērētāji būtu pienācīgi jāinformē par tādas loļojumdzīvnieku barības sastāvu, kas satur gan bioloģiskas, gan nebioloģiskas lauksaimnieciskas izcelsmes sastāvdaļas, tādējādi nodrošinot patērētāju uzticēšanos un godīgu konkurenci starp loļojumdzīvnieku barības nozares operatoriem.

⁽¹⁾ OV C 140, 21.4.2023., 55. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2023. gada 12. septembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2023. gada 9. oktobra lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp.).

- (4) Pirms Regulas (ES) 2018/848 piemērošanas un saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 889/2008 (*) 95. panta 5. punktu dažas dalībvalstis bija noteikušas valsts noteikumus vai atzinušas privātus standartus, kuri pēc analogijas ar noteikumiem par pārstrādātu bioloģisko pārtiku ļauj lolojumdzīvnieku barības tirdzniecības nosaukumā iekļaut norādi uz bioloģisko ražošanu, ja pēc svara vismaz 95 % produkta lauksaimniecisko sastāvdaļu ir bioloģiskās sastāvdaļas.
- (5) Patērētāju informēšanas, tirgus konsekvences un pārredzamības labad, kā arī lai veicinātu bioloģisko sastāvdaļu izmantošanu, ar zināmiem nosacījumiem būtu arī jāparedz iespēja lolojumdzīvnieku barības tirdzniecības nosaukumā un sastāvdaļu sarakstā atsaukties uz bioloģisko ražošanu. Abu kategoriju produktus galapatērētājs iegādājas galvenokārt mazumtirdzniecībā, tāpēc bioloģiskās lolojumdzīvnieku barības marķēšanas noteikumiem Savienības līmenī būtu jāatspoguļo bioloģiskās pārtikas marķēšanas noteikumi.
- (6) Šā iemesla dēļ lolojumdzīvnieku barībai ir lietderīgi noteikt īpašas marķēšanas prasības, kuras uzskata par citiem īpašiem Savienības tiesību aktiem, kas saistīti ar produktu laišanu tirgū, Regulas (ES) 2018/848 2. panta 5. punkta nozīmē. Tā kā lolojumdzīvnieku barība ir barība konkrētai dzīvnieku kategorijai, lolojumdzīvnieku barībai arī turpmāk būtu jāpiemēro Regulas (ES) 2018/848 noteikumi par barību, jo īpaši attiecībā uz ražošanu, sertificēšanu, kontroli, tirdzniecību un tirdzniecību ar trešām valstīm.
- (7) Informācija par atbilstību bioloģiskās ražošanas noteikumiem būtu jāsniedz, tirdzniecības nosaukumā un sastāvdaļu sarakstā iekļaujot norādes uz bioloģisko ražošanu, kā arī lietojot Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipu. Lai vairotu informētību par atbilstību bioloģiskās ražošanas noteikumiem, Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipam vajadzētu būt obligātam visai fasētajai lolojumdzīvnieku barībai, kas atbilst Regulas (ES) 2018/848 un šīs regulas prasībām un ir ražota Savienībā, tāpat kā fasētas pārtikas gadījumā tas noteikts Regulas (ES) 2018/848 32. panta 1. punkta b) apakšpunktā.
- (8) Lai sekmētu lolojumdzīvnieku barības sektora tālāku attīstību, ir lietderīgi ieviest īpašus noteikumus par bioloģiskās lolojumdzīvnieku barības marķēšanu, par tirdzniecības nosaukuma un sastāvdaļu saraksta papildināšanu ar norādi uz bioloģisko ražošanu un par Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipa izmantošanu. Būtu jānosaka arī īpaši marķēšanas noteikumi, lai galapatērētājiem dotu iespēju identificēt bioloģiskās sastāvdaļas, kas izmantotas produktos, kurus galvenokārt veido medībās vai zvejā iegūta sastāvdaļa, ar noteikumu, ka visas pārējās lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļas ir bioloģiskas.
- (9) Operatori pēc 2022. gada 1. janvāra turpināja marķēt lolojumdzīvnieku barību saskaņā ar valsts noteikumiem vai privātiem standartiem, ņemot vērā to, ka dažu nepieciešamo lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļu, piemēram, dažu barības sastāvdaļu un barības piedevu, kas uzlabo lolojumdzīvnieku barības garšas īpašības vai garantē uzturvērtību, pieejamība bioloģiskā veidā ir ierobežota. Tāpēc ir lietderīgi atļaut no 2022. gada 1. janvāra līdz šīs regulas spēkā stāšanās dienai pilnībā izmantot to produktu krājumus, kuri ir marķēti saskaņā ar minētajiem valsts noteikumiem vai privātiem standartiem, ko dalībvalstis pieņēmušas vai atzinušas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 95. panta 5. punktu.
- (10) Lai operatori varētu pilnībā sagatavoties jauno marķēšanas prasību piemērošanai, ir lietderīgi noteikt atliktu datumu, no kura piemēro pienākumu fasētas lolojumdzīvnieku barības marķējumā izmantot Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipu.
- (11) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, pieņemt vienotus noteikumus par bioloģiskās lolojumdzīvnieku barības marķēšanu nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā nosaka vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

(*) Komisijas Regula (EK) Nr. 889/2008 (2008. gada 5. septembris), ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu (OV L 250, 18.9.2008., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka īpašas marķēšanas prasības lolojumdzīvnieku barībai, kas ražota saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 noteikumiem par barības bioloģisko ražošanu.

Šo regulu uzskata par vienu no citiem īpašiem Savienības tiesību aktiem, kas saistīti ar produktu laišanu tirgū, Regulas (ES) 2018/848 2. panta 5. punkta nozīmē.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "lolojumdzīvnieku barība" ir barība Regulas (ES) 2018/848 3. panta 46. punkta nozīmē, kas paredzēta lolojumdzīvniekiem, kā tie definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2009 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā ⁽ⁱ⁾;
- 2) "fasēta lolojumdzīvnieku barība" ir jebkura atsevišķa lolojumdzīvnieku barības vienība, kas tādā veidolā ir gatava nodošanai galapatērētājam un ietver arī iepakojumu, kurā tā ievietota pirms piedāvāšanas pārdošanai; šāds iepakojums lolojumdzīvnieku barību var aptvert pilnībā vai tikai daļēji, taču vienmēr tā, ka iepakojuma saturu nav iespējams izmainīt citādi, kā vien iepakojumu atverot vai nomainot; "fasēta lolojumdzīvnieku barība" nav tāda, kas pēc galapatērētāja lūguma iepakota tirdzniecības vietā vai fasēta tiešas pārdošanas nolūkā.

3. pants

Lolojumdzīvnieku barības marķējumā iekļauta norāde uz bioloģisko ražošanu

1. Regulas (ES) 2018/848 30. panta 1. punktā minētās norādes lolojumdzīvnieku barības gadījumā var izmantot:
 - a) tirdzniecības nosaukumā un sastāvdaļu sarakstā ar noteikumu, ka:
 - i) lolojumdzīvnieku barība atbilst sīki izstrādātajiem ražošanas noteikumiem, kas izklāstīti Regulas (ES) 2018/848 II pielikuma V daļā, un pārstrādes paņēmieniem, kas noteikti saskaņā ar minētās regulas 17. panta 3. punktu; un
 - ii) vismaz 95 % no produkta lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļām pēc svara ir iegūtas bioloģiskajā ražošanā;
 - b) tikai sastāvdaļu sarakstā ar noteikumu, ka:
 - i) pēc svara mazāk nekā 95 % no produkta lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļām ir iegūtas bioloģiskajā ražošanā un minētās sastāvdaļas atbilst Regulā (ES) 2018/848 izklāstītajiem ražošanas noteikumiem;
 - ii) lolojumdzīvnieku barības pārstrādē izmanto vienīgi tādas barības piedevas un pārstrādes palīg līdzekļus, kas ir atļauti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 24. pantu; un
 - iii) lolojumdzīvnieku barība atbilst sīki izstrādātajiem ražošanas noteikumiem, kas izklāstīti Regulas (ES) 2018/848 II pielikuma V daļas 1.5., 2.1., 2.2. un 2.4. punktā, un pārstrādes paņēmieniem, kas noteikti saskaņā ar minētās regulas 17. panta 3. punktu.

⁽ⁱ⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 767/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par barības laišanu tirgū un lietošanu un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1831/2003 un atceļ Padomes Direktīvu 79/373/EEK, Komisijas Direktīvu 80/511/EEK, Padomes Direktīvas 82/471/EEK, 83/228/EEK, 93/74/EEK, 93/113/EK un 96/25/EK un Komisijas Lēmumu 2004/217/EK (Barības tirdzniecības regula) (OV L 229, 1.9.2009., 1. lpp.).

2. Attiecībā uz lolojumdzīvnieku barību, kas satur medībās vai zvejā iegūtas sastāvdaļas, tirdzniecības aprakstā un sastāvdaļu sarakstā var izmantot Regulas (ES) 2018/848 30. panta 1. punktā minētos terminus, ar noteikumu, ka:

- a) galvenā sastāvdaļa ir medījuma vai zvejas produkts;
- b) tirdzniecības aprakstā minētie termini ir skaidri saistīti ar bioloģisko sastāvdaļu, kas nav galvenā sastāvdaļa;
- c) visas pārējās lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļas ir bioloģiskas;
- d) lolojumdzīvnieku barības pārstrādē izmanto vienīgi tādas barības piedevas un pārstrādes palīg līdzekļus, kas ir atļauti, ievērojot Regulas (ES) 2018/848 24. pantu; un
- e) lolojumdzīvnieku barība atbilst sīki izstrādātajiem ražošanas noteikumiem, kas izklāstīti Regulas (ES) 2018/848 II pielikuma V daļas 1.5., 2.1., 2.2. un 2.4. punktā, un pārstrādes paņēmieniem, kas noteikti saskaņā ar minētās regulas 17. panta 3. punktu.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētajā sastāvdaļu sarakstā norāda, kuras sastāvdaļas ir bioloģiskas. Norādes uz bioloģisko ražošanu var izdarīt tikai attiecībā uz bioloģiskajām sastāvdaļām.

4. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punktā minētajā sastāvdaļu sarakstā iekļauj norādi par bioloģisko sastāvdaļu kopējo procentuālo daļu no lauksaimnieciskās izcelsmes sastāvdaļu kopējā daudzuma.

5. Regulas (ES) 2018/848 30. panta 1. punktā minētās norādes un šā panta 4. punktā minēto procentuālo daļu atveidojošās rakstzīmes ir tādā pašā krāsā, izmērā un šriftā kā pārējās norādes, kas iekļautas šā panta 1. un 2. punktā minētajā sastāvdaļu sarakstā.

4. pants

Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipa izmantošana lolojumdzīvnieku barības marķējumā

1. Regulas (ES) 2018/848 33. pantā minēto Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipu var izmantot tikai tādas lolojumdzīvnieku barības marķējumā, noformējumā un reklāmā, kas atbilst 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta nosacījumiem.

2. Fasētai lolojumdzīvnieku barībai, kas atbilst 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem, uz iepakojuma liek Eiropas Savienības bioloģiskās ražošanas logotipu.

5. pants

Pārejas pasākumi

Produktus, kuri laikā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 30. oktobrim ir marķēti saskaņā ar valsts noteikumiem, vai, ja tādu nav, privātiem standartiem, ko dalībvalstis pieņēmušas vai atzinušas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 95. panta 5. punktu, var laist tirgū, līdz beidzas krājumi.

6. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Tomēr 4. panta 2. punktu piemēro no 2024. gada 1. maija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2023. gada 18. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. M. ALBARES BUENO